

Warszawa, 7 stycznia 2004 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
SSP-140 - 22(2)/03

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przedkładam **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy

- **o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz koniowatych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 2211)**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Warszawa 30 grudnia 2003r

Stanowisko Rady Ministrów
w sprawie poselskiego projektu ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt
oraz koniowatych oraz zmianie niektórych innych ustaw
(druk nr 2211)

Stosownie do § 50 uchwały Rady Ministrów nr 49 z dnia 19 marca 2002r *Regulamin Pracy Rady Ministrów* (M.P. Nr 13, poz. 221), Rząd wyraża poniższe stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz koniowatych oraz zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 2211).

Rada Ministrów popiera projekt podzielając stanowisko, że wdrożenie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz koniowatych ma zasadnicze znaczenie dla stworzenia warunków do funkcjonowania i rozwoju całego sektora produkcji zwierzęcej w Polsce jako kraju członkowskiego Unii Europejskiej. Dotychczasowe regulacje prawne w tym zakresie zawarte w ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752 z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 123, poz. 1350 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 112, poz. 976 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 450 i Nr 122, poz. 1144) pozwalały na zbudowanie systemu i jego uruchomienie, jednak nie były w pełni wystarczające do zapewnienia jego funkcjonowania po akcesji. Ponadto, ze względu na konieczność zastosowania zasad legislacji obowiązujących we Wspólnocie, będą wymagały zmiany z dniem przystąpienia do Unii Europejskiej, polegającej między innymi na konieczności usunięcia z prawa krajowego wszelkich powtórzeń przepisów rozporządzeń wspólnotowych. Projekt ustawy wychodzi naprzeciw potrzebom dostosowania przepisów regulujących identyfikację i rejestrację zwierząt gospodarskich do zasad, które będą obowiązywały po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Do tego czasu mają obowiązywać przepisy obecnej ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej. Ustawa ta, z dniem akcesji zostanie zastąpiona przez:

- 1) ustawę z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590),
- 2) ustawę o weterynaryjnej kontroli w handlu (projekt jest rozpatrywany przez Sejm),
- 3) ustawę o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (projekt jest rozpatrywany przez Sejm),
- 4) ustawę o Inspekcji Weterynaryjnej (projekt przyjęty na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 listopada br.),
- 5) ustawę o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (projekt w trakcie zmian redakcyjnych po konferencji uzgodnieniowej).

Jednak regulacje te nie obejmują swoim zakresem identyfikacji i rejestracji zwierząt. Zatem przedstawiony projekt ustawy stanowi niezbędne uzupełnienie całego systemu przepisów dotyczących ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, które dotychczas były objęte jednym aktem prawnym. Kompleksowa regulacja, zawarta w projekcie zachowuje dotychczasowy system identyfikacji zwierząt, natomiast nieco inaczej niż dotychczas określa rolę i zadania poszczególnych jego uczestników. Posiadacze zwierząt będą odpowiedzialni za znakowanie zwierząt oraz prowadzenie ksiąg rejestracji, co oznacza również zaopatrywanie się w koleczki u ich producentów. Natomiast Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie odpowiedzialna nie tylko za prowadzenie komputerowego systemu rejestracji zwierząt i ich przemieszczeń, ale również za tworzenie druków systemowych oraz kontrole. Za kontrole odpowiedzialna jest również Inspekcja Weterynaryjna, tak jak w dotychczasowym systemie. Takie zmiany nie mają wpływu na konstrukcję systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, a jedynie sprzyjają jej usprawnieniu przy wykorzystaniu dotychczasowych doświadczeń.

W związku z potrzebą jak najszybszego wdrożenia zmodyfikowanego systemu projekt wprowadza zmiany również do obowiązującej ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej. Zmiany te mają wejść w życie w 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy i pozostaną w mocy do dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy, zgodnie z dołączonym uzasadnieniem, przewiduje, że zakupów koleczków, od dnia wejścia w życie ustawy, będą dokonywać posiadacze zwierząt składając zamówienia bezpośrednio u producentów koleczków lub przesyłając zamówienia za

pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jednak sformułowania projektu nie są w tym zakresie dostatecznie jasne. W celu uzyskania jednoznaczności przepisów Rząd proponuje nadanie następującego brzmienia art. 30 pkt 2 lit. b poselskiego projektu ustawy:

„b) terminowego dostarczania kolczyków i ich duplikatów posiadaczom zwierząt, zgodnie z przyjętymi zamówieniami, składanymi przez posiadaczy zwierząt bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencji”

oraz nadanie następującego brzmienia nowego art. 7d pkt 2 lit. a (ujętego w art. 36 pkt.2 projektu ustawy:

„a) terminowego dostarczania kolczyków i ich duplikatów posiadaczom zwierząt, zgodnie z przyjętymi zamówieniami, składanymi przez posiadaczy zwierząt bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencji.”

Przyjęcie propozycji przepisów w powyższym brzmieniu pozwoli jednoznacznie określić, że Agencja nie nabywa kolczyków lub ich duplikatów, a jedynie pośredniczy w przekazywaniu zamówień.

Projekt ustawy, w art. 36 wprowadzającym zmiany do ww. ustawy przewiduje w pkt. 4 dodanie art. 64a w brzmieniu:

„Art. 64a. 1. Owce i kozy oznakowane przed dniem 1 stycznia 2004 r. za pomocą znaku identyfikacyjnego pozwalającego na odczytanie numeru identyfikacyjnego nadanego przez podmiot prowadzący księgę lub rejestr w zakresie owiec i kóz, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, nie podlegają powtórnemu oznakowaniu na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Do dnia 1 stycznia 2004 r. podmiot prowadzący księgę lub rejestr w zakresie owiec i kóz, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, udostępni nieodpłatnie Agencji dane zawarte w tych księgach lub rejestrach niezbędne do prowadzenia przez Agencję rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 8.”

Biorąc pod uwagę, że ustawa nie wejdzie w życie od początku 2004r., Rząd proponuje, dla uniknięcia problemów interpretacyjnych, wprowadzenie następującej zmiany brzmienia tego artykułu:

„Art. 64a. 1. Owce i kozy oznakowane przed dniem wejścia w życie ustawy oraz nie później niż 14 dni po tym dniu, za pomocą znaku identyfikacyjnego pozwalającego na odczytanie numeru identyfikacyjnego nadanego przez podmiot prowadzący księgę lub rejestr w zakresie owiec i kóz, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, nie podlegają powtórnemu oznakowaniu na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Nie później niż 14 dni po wejściu w życie ustawy podmiot prowadzący księgę lub rejestr w zakresie owiec i kóz, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, udostępni nieodpłatnie Agencji dane zawarte w tych księgach lub rejestrach niezbędne do prowadzenia przez Agencję rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 8.”.

Ponadto, Rząd proponuje wprowadzenie zmiany w projekcie i nadanie następującego brzmienia art. 42 :

„Art. 42.

Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej z tym, że:

- 1) przepisy art. 36 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i tracą moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej,*
- 2) przepisy art. 37 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i tracą moc z dniem 31 grudnia 2004r*
- 3) przepis art. 15 ust. 6, pkt. 2 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.”.*

W dotychczasowej treści projektu przepisy art. 36 i 37 miały stracić moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. W związku z tym, że ustawa wejdzie w życie w pierwszych miesiącach 2004r, to przepisy te obowiązywałyby zaledwie kilka miesięcy. W odniesieniu do przepisów art. 36 jest to za krótki okres na to, aby mogły one spełnić swoje zadanie, jakim jest wsparcie funkcjonowania systemu w początkowym okresie jego działania.

Jednocześnie Rząd przedstawia poniżej uwagi szczegółowe dotyczące zgodności projektowanej ustawy z prawem Unii Europejskiej.

- I. W odnośniku (przypisie) nr 1 do przedłożonego projektu ustawy wskazane zostały akty prawne wspólnotowe, których implementację zakłada projektowana ustawa w tym dyrektywa 64/432 i 90/425. Powyższe dyrektywy są implementowane w drodze

innych, projektowanych obecnie, ustaw „weterynaryjnych”. Z tego względu zamieszczanie ich w odnośniku nr 1 jako aktów prawnych transponowanych w drodze projektowanej ustawy jest niezgodne ze stanem rzeczywistym.

W przypisie tym nie podaje się ponadto dla jakich rozporządzeń wspólnotowych projektowana ustawa ma stanowić ramy organizacyjno-prawne. W celu ułatwienia adresatowi korzystania z przepisów przedłożonego projektu należy zamieścić taką informację w odnośniku nr 1.

II. W zakresie zgodności projektowanej ustawy należy zwrócić uwagę na następujące rozbieżności występujące pomiędzy przepisami projektowanej ustawy a przepisami wspólnotowymi wymienionymi w pkt. I :

- 1) W art. 2 ust. 1 pkt. 1 projektowanej ustawy przeniesiona została definicja handlu zawarta w art. 2 lit. e dyrektywy 92/102. Powyższy przepis wspólnotowy odsyła natomiast do art. 2 dyrektywy 90/425, która została implementowana w drodze ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu. Zatem w celu ujednoczenia definicji handlu z definicjami stosowanymi w ustawach weterynaryjnych, należy zmienić brzmienie art. 2 ust. 1 pkt. 1 na następujące: „*handel – w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu*”;
- 2) Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 2 projektowanej ustawy zdefiniowane zostało gospodarstwo wyłącznie dla koniowatych. W związku z tym, że implementowana dyrektywa 92/102 odnosi się także do świń, owiec i kóz należy zamieścić także definicję gospodarstwa dla tych zwierząt. Ponadto definicja gospodarstwa dla koniowatych nie odpowiada definicji zamieszczonej w art. 2 dyrektywy 90/426;
- 3) W art. 2 ust. 1 pkt. 5 formułującego definicję miejsca gromadzenia zwierząt odesłano do przepisów o zdrowiu zwierząt. Należy w tym miejscu zauważyć, że przepisy tej ustawy są obecnie projektowane i ich ostateczny kształt nie jest jeszcze znany;
- 4) Zgodnie z brzmieniem art. 2 lit. c dyrektywy 92/102 posiadacz zwierzęcia to osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za zwierzę. W projektowanym art. 2 ust. 1 pkt. 13 zabrakło tego elementu definicji;
- 5) Definicja zwierzęcia określona w art. 2 ust. 1 pkt. 16 projektowanej ustawy obejmuje także bydło. Należy zatem podkreślić, że kwestie związane z identyfikacją i rejestracją bydła uregulowane zostały w rozporządzeniu 1760/2000. Przepisy projektowanej ustawy dotyczące bydła, a nie mające charakteru kompetencyjnego dla postanowień tego rozporządzenia, są sprzeczne z prawem wspólnotowym;

- 6) Projektowana ustawa nie wskazuje kto pełni funkcje właściwej władzy w rozumieniu art. 2 lit. e dyrektywy 92/102 oraz w rozumieniu art. 2 rozporządzenia 1760/2000 w odniesieniu do identyfikacji bydła;
- 7) W art. 6 projektu ustawy zawarte jest odwołanie do Decyzji Rady EWG 68/361/EWG z dnia 15 października 1968 r. powołującej Stały Komitet Weterynaryjny (Dz. Urz. WE Nr L 255, 18/10/1968). Decyzja ta została uchylona artykułem 62 ust. 4 rozporządzenia 178/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. Nr L 31, 1/02/2002). Zgodnie z art. 62 ust. 2 powyższego rozporządzenia każde odwołanie się w przepisach wspólnotowych do Stałego Komitetu Weterynaryjnego powinno być zastąpione odwołaniem do Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt;
- 8) W artykule 6 projektu ustawy znajduje się odesłanie do przepisów Dyrektywy Rady nr 88/661/EWG z dnia 19 grudnia 1988 r. w sprawie norm zootechnicznych mających zastosowanie do zwierząt hodowlanych z gatunku świń (Dz. Urz. WE Nr L 382, 31/12/1988). Należy stwierdzić, że przepisy dyrektywy nie obowiązują bezpośrednio, lecz wymagają implementacji do prawa. Wobec tego bezpośrednio odesłanie do przepisów dyrektywy jest nieuzasadnione;
- 9) Art. 9 projektowanej ustawy stanowi, iż rejestry zwierząt zawierają m.in. numer PESEL posiadacza zwierzęcia. W związku z tym, że posiadaczem zwierzęcia może być także obywatel innego niż Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który nie będzie posiadał takiego numeru, należy obok wymogu podania nr PESEL wpisać, że może być to także numer identyfikacyjny przyznany przez państwo członkowskie, którego obywatelem jest posiadacz zwierzęcia.
- 10) W art. 36 projektu ustawy zawarto odesłanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. ustanawiającego system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczącego etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 (Dz. Urz. Nr L 204, 11/08/2000). Przepis ten, zgodnie z art. 41 projektu ustawy, ma obowiązywać do dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, a więc w czasie, gdy akty prawa wspólnotowego nie będą w Polsce prawem powszechnie obowiązującym. W związku z tym nie jest możliwe odesłanie w art. 36 projektu ustawy do przepisów rozporządzenia wspólnotowego.

Ponadto w celu zapewnienia zgodności tytułu ustawy z Zasadami techniki prawodawczej proponuje się zmienić tytuł projektu ustawy. Redakcyjne rozróżnienie w tytule koniowatych od zwierząt może dezorientować adresatów przepisów ustawy, gdyż sugeruje, że koniowate nie są zwierzętami.

Projekt ustawy powoduje skutki dla budżetu państwa. W uzasadnieniu projektu przewiduje się, że w latach 2003 i 2004 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie ponosić koszty związane z:

- 1) wydawaniem ksiąg rejestracji oraz kart wsadowych do tych ksiąg wraz z kosztami dystrybucji ksiąg rejestracji i kart wsadowych do tych ksiąg posiadaczom świń, owiec i kóz w 2003 r. i 2004 r., a posiadaczom bydła w 2004 r.,
- 2) przesyłaniem przez posiadaczy zapotrzebowań na księgi rejestracji i dodatkowe karty wsadowe do tych ksiąg,
- 3) rejestracją zwierząt oraz przekazywaniem pocztą informacji związanych z wprowadzaniem zmian i uzupełnień w rejestrze.

W uzasadnieniu projektu oszacowano, że w wyniku powyższych zmian Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w latach 2003 r. i 2004r. poniesie koszty w wysokości ok. 29 mln zł.

Jednak, biorąc pod uwagę, czas niezbędny na proces legislacyjny, ustawa może wejść w życie najwcześniej w pierwszych miesiącach 2004r. Tak więc koszty, które poniesie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będą mniejsze i można je szacować na ok. 14,5 mln zł.

Ponadto Agencja będzie nieodpłatnie wydawać w 2004 r. kolczyki posiadaczom bydła do czasu wyczerpania zapasów tych kolczyków zakupionych w latach 2002 i 2003. Przewiduje się, że do rozdysponowania w roku 2004 pozostanie ok. 1,5 mln par kolczyków o wartości ok. 2800 tys. zł. Są to kolczyki, których nabycie było sfinansowane w ramach programu PHARE, zatem z tego tytułu budżet państwa nie będzie ponosił żadnych kosztów.

Rada Ministrów, z zastrzeżeniem powyższych uwag, popiera projekt ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz koniowatych oraz zmianie niektórych innych ustaw zawarty w druku nr 2211.